

Yhteisen seurakuntatyön ulkomaille suuntautuvat virkamatkat

Yhteinen kirkkoneuvosto 19.05.2022 § 216
372/01.02.03/2022

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä ulkomaahan suuntautuvan matkamääräyksen oppilaitospastoreiden Englannin konferenssimatkaan osallistuville,

2) hyväksyä ulkomaahan suuntautuvan matkamääräyksen sairaalapastoreiden Saksan opintomatkaan osallistuville,

3) hyväksyä ulkomaahan suuntautuvan matkamääräyksen Satu Piipari-Kokolle Unkarin matkaa varten

Jukka Pakarinen ilmoitti asianosaisesteellisyydestä ja poistui salista.
Puheenjohtajana toimin varapuheenjohtaja Riitta Asikanius.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Oppilaitospastoreiden konferenssimatka Englantiin 12.-17.6.2022

HSRKYn oppilaitostiimin kuusi pappia osallistuvat IACHE 2022 (International Association of Chaplains in Higher Education) -konferenssiin 12.-17.6.2022. Konferenssin teemana on Liberty, Legacy, Leadership. Koska konferenssi on siirtynyt kaksi kertaa koronapandemian vuoksi, matka on jo hyväksytty vuonna 2019. Konferenssin ohjelma löytyy verkosta seuraavalta sivulta:

<https://www.sheffield.ac.uk/iache2022/home/about/programme>

Kustannukset ovat yhteensä 9030 euroa, tarkempi kuluerittely löytyy liitteenä

Osallistujat

Lisa Enckell, Taideyliopisto

Leena Huovinen, Helsingin yliopisto

Kaisa Iso-Herttua, Haaga-Helian amk

Sonja Jakobsson, ruotsinkielinen työ

Tiina Kaarevirta, Metropolian amk

Late Mäntylä, Helsingin yliopisto

(Sanna Uusitalo EI osallistu, koska ko.konferenssi on suunnattu korkeakoulutasolla työskenteleville)

Perustelut

IACHE konferenssi järjestetään neljän vuoden välein ja se on maailmanlaajuinen ja moniuskontoinen. Siellä pääsee perehtymään siihen, mikä on myös Helsingin oppilaitosyhteisöjen tulevaisuutta; moniuskontoinen tiimi, jossa tehdään yhdessä työtä oppilaitosyhteisön parhaaksi. Konferenssin kautta päästään peilaamaan omaa teologiaa mm. progressiivisten muslimioppilaitostyöntekijöiden kanssa.

Kansainvälisten yhteyksien luominen ja ylläpito on Helsingin erityisolosuhteet huomioon ottaen välttämätöntä ja tarpeellista. Oppilaitostyön sisällön ja

menetelmien kehittämisen sekä ajan haasteisiin (mm. monikulttuurisuus, nuorten aikuisten kysymykset, maallistuminen) vastaamisen kannalta vuorovaikutus ja kokemusten jakaminen kollegojen maailmanlaajuisella tasolla on merkittävää ja tärkeää.

Oppilaitostiimin korkeakouluasteella työskentelevät papit voivat matkan kautta syvemmin ja laajemmin kehittää HSRKYn oppilaitostyötä lähes 100 000 ihmisen joukossa.

Sairaalapappien opintomatka Saksaan 11.–14.10.2022

Sairaalapappien opintomatka Müncheniin toteutuu lokakuussa 2022. Matkan teemana on ”Näkökulmia spiritualiteettiin”.

Helsinki monikulttuuristuminen on arkitodellisuutta myös Helsingin sairaaloissa. Muutos haastaa myös sairaalasielunhoidon. Sairaalapapeilta odotetaan yhtäältä uskontojen tuntemusta ja toisaalta valmiutta kohdata potilaita, joiden vakaumuksena ei ole kristinuskota tai uskonto ylipäätään. Hän on kirkon lähettämänä sairaalassa ja kuitenkin hänen toimintansa ylittää maailmankatsomukselliset rajat, sillä hän on sairaalassa kaikkia varten. Miten maailmankatsomusten moninaisuus vaikuttaa sairaalan ja kirkon sairaalasielunhoitoon liittämiin odotuksiin ja sairaalapapin identiteettiin?

Maailmankatsomusten moninaisuus on jo vuosien ajan haastanut keskieurooppalaista ja sen myötä myös saksalaista sairaalasielunhoitoa. Keskustelussa, jota käydään sekä tieteissä (teologia, filosofia, hoitotiede, lääketiede, sosiaalitieteet) että arjen sielunhoitotyössä, on ollut tarpeen tehdä ero uskonnon ja spiritualiteetin välillä. Spiritualiteetilla ymmärretään tällöin maailmankatsomusta tai vakaumusta, jonka perusta voi olla uskonnossa, tai se voi olla uskonnosta riippumaton. Spiritualiteetti voi liittyä uskontoon ja sen uskomusjärjestelmään oppeineen ja rituaaleineen, tai se voi olla hyvin yksilöllistä ja uskomusjärjestelmistä riippumatonta. Yksilöllisyyttä korostava aika korostaa myös spiritualiteetin yksilöllisyyttä ja autenttisuutta.

Saksalaisessa keskustelussa todetaan, että spiritualiteetti kuuluu ihmisyyteen, samalla tavoin kuin ihmisen ruumiillinen, psyykinen tai sosiaalinen ulottuvuus. Kaikki nämä ihmisyyden aspektit ovat keskenään vuorovaikutuksessa. Nykylääketiede on ennen muuta biologisesti orientoitunutta; spirituaalinen hoito pyrkii palliatiivisen hoidon tavoin tuomaan hoitotyöhön holistista perspektiiviä.

Helsingin seurakuntayhtymä on tehnyt HUS:n kanssa sopimuksen (24.4.2017), jossa viitataan sekä työntekijöiden asianmukaiseen ja tehtävän vaatimaan koulutukseen että henkilökunnan opetukseen osallistumiseen. Opintomatkan tarkoituksena on perehtyä saksalaiseen sairaalasielunhoidon spiritualiteetista käymään keskusteluun. Samalla on mahdollisuus tutustua käytäntöihin, joilla potilaan spiritualiteetti liittyy luontevaksi osaksi hänen hoitoaan.

Suunnitellulla opintomatalla tutustutaan sekä Münchenin suuren Grosshadernin sairaalan sairaalasielunhoitoon. Grosshadernin sairaalan johtava sairaalapappi on luvannut ottaa Helsingin sairaalapapit vastaan ja kertoa sairaalasielunhoidosta yhä monikulttuurisemmassa sairaalassa. Monikulttuurisuus liittyy tiiviisti myös henkilökuntaan. Siksi vierailu tarjoaa mahdollisuuden kuulla myös muslimityöntekijää, joka tekee sielunhoitotyötään Grosshadernin sairaalassa. Saksalaiset kollegamme ovat myös kiinnostuneita kuulemaan suomalaisista käytännöistä. Helsingin sairaalasielunhoidolla on jo yhteys professori Eckhard Frickiin, joka on saksalaisen spirituaalisen hoidon primus motor ja kehittäjä. Professori Frickin tapaamisen tarkoituksena on päästä selvyyteen spirituaalisen hoidon keskeisistä perusteista. Hänen käsityksensä mukaan spiritualiteetin perusta on antropologinen: jokaisella yksilöllä on oma spiritualiteettinsa, jonka kysymykset aktualisoituvat elämän kriisitilanteissa, esimerkiksi sairastumisen ja lähestyvän kuoleman yhteydessä.

Frickin ajatuksen mukaan kaikilla potilaan hoitoon osallistuvilla tulisi olla valmius käydä potilaan kanssa keskustelua tämän spiritualiteetista. Tämän mukaisesti Frick on kehittänyt sekä hoitohenkilökunnan koulutusta että kyselylomakkeen, jonka avulla potilaan spiritualiteetti voi liittyä luontevaksi osaksi tämän kokonaisvaltaista hoitoa.

Frickin työtiimi on moniammatillinen, sillä potilaan spiritualiteetti kuuluu koko hoitotiimille. Frickin tarkoituksena on esitellä moniammatillisen tiimin työskentelyä spiritualiteettiin liittyvien kysymysten parissa. Tämän ohella hän on myös erittäin kiinnostunut dialogista suomalaisen ryhmän kanssa.

Spirituaalisesta hoidosta käytävä keskustelu ei liity vain potilaan vaan myös hoitajan spiritualiteettiin. Tässä yhteydessä hoitajalla tarkoitetaan ketä tahansa hoitotyöhön osallistuvaa, myös sairaalapappia. Esimerkiksi juuri Eckhard Frick pitää tärkeänä, että hoitajat jatkuvasti refleктоivat omaa spiritualiteettiaan. Vasta kun hoitaja on riittävästi reflektoinut omaa spiritualiteettiaan, hän voi antaa tilaa potilaan spiritualiteetille, joka on voi olla kokonaan toisenlainen kuin papin spiritualiteetti.

Opintomatkan tarkoituksena on tarjota myös sairaalapapeille mahdollisuus oman spiritualiteetin reflektointiin. Mahdollisuus tarjoutuu sekä Grosshadernin sairaalakäynnin ja professori Frickin tapaamisen yhteydessä.

Edellä sanotun lisäksi ryhmä osallistuu yhtenä päivänä toteutettaviin hengellisiin harjoituksiin. Hengelliset harjoitukset viittaavat roomalaiskatoliseen perinteeseen, joskin harjoitukset toteutetaan nykyisin ekumeenisesti. Hengellisten harjoitukset tarjoavat mahdollisuuden pysähtymiseen ja kunkin kulkijan omaan sisäiseen matkaan. Tuota sisäistä matkaa voi tehdä esimerkiksi hiljaisuuden reitillä, mutta myös keskellä urbaania ympäristöä. Ryhmän on tarkoitus osallistua nimenomaan jesuiittaperinteessä luotuihin hengellisiin harjoituksiin, jotka toteutetaan Münchenissä kadulla. Harjoitukset ohjataan ja niihin kuuluu alkujohdannon lisäksi oma matka ja sen jälkeinen ryhmäreflektio.

Oman spiritualiteettiin liittyvän sisäisen matkan tarjoaa myös käynti Münchenin välittömässä läheisyydessä olevalla Dachaun keskitysleirillä. Dachaun keskitysleiri on osa Euroopan todellisuutta ja kipeää historiaa. Se on myös kertomus demokratian hajoamisesta ja ihmisoikeuksien polkemisesta. Tapahtumista, joiden muistaminen ja tunnustaminen on nyky-Euroopassa edelleen ajankohtaista.

Kustannusarvio on noin 600 e/henkilö, eli yhteensä kustannukset 7167,04 e. Tarkempi erittely liitteenä.

OHJELMA

Tiistai 11.10.

Aamulento Müncheniin
Majoitus hotelliin
Iltapäivä Grosshadernin sairaalassa

Keskiviikko 12.10.

Professori Eckhard Frickin ja hänen tiiminsä tapaaminen, yhteinen kollokvio

Torstai 13.10.

Hengelliset harjoitukset kadulla

Perjantai 14.10.

Käynti Dachaun keskitysleirillä
Illalla paluulento Helsinkiin

Osallistujat:

Johanna tammelin, Sakari Toiviainen, Anne-Maria Oikarinen, Pirjo Kantala, Marko Mattila, Matti Mäkeläinen, Keijo Karvonen, Paula Enckell ja Asta Turtiainen

Sairaalapastori Satu Piipari Kokon osallistuminen ECPC –konferenssiin 21.-25.9.2022

Satu Piipari-Kokko osallistuu Unkarissa ECPC:n (European Council for Pastoral Care and Counselling) -konferenssiin 21.-25.9.2022. Osallistuminen on hyväksytty Yhteisen seurakuntatyön vuoden 2022 koulutus suunnitelmassa. Konferenssi siirtyi vuodelle eteenpäin vuodesta 2021, myös se osallistuminen on aikaisemmin hyväksytty.

Konferenssi ohjelma sisältää asiantuntijaluentoja ja katsauksia sielunhoidon ja terapian kentältä. Lisäksi ohjelmassa on työryhmätyöskentelyjä, joissa käsitellään viimeaikaisia alan tutkimustuloksia ja työskentelymetodeja sekä tehdään käytännön harjoituksia. Konferenssin kieli on englanti. Konferenssiin osallistuminen auttaa saamaan ajankohtaista tietoa siitä mitä sielunhoidon kentällä tapahtuu eri puolilla Eurooppaa. Kollegoiden tapaaminen mahdollistaa ajatusten, tietojen ja toimintatapojen vaihdon sekä yhdessä oppimisen.

Tänä vuonna Piipari-Kokko olisi konferenssissa ainoa edustaja Helsingin sairaalasielunhoidosta, mutta matkan jälkeen hän pystyisi välittämään tietoa myös muille sairaalasielunhoitajille HSRKY:ssä. Verkostoituminen on tärkeää myös oman ammattitaidon ylläpitämisen kannalta.

Konferenssi järjestetään normaalisti joka 4. vuosi, mutta koronan vuoksi suunniteltu tapaaminen siirtyi. Kustannukset ovat yhteensä noin 775 euroa, tarkempi kustannusarvio liitteessä.

Satu Piipari-Kokko ei ole osallistumassa Sairaalapastoreiden opintomatkalta Saksaan, vaan on osallistumassa sen sijaan tähän ECPC-konferenssiin.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia

Lisätiedot

Yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén
p. 09 2340 2500, stefan.forsen@evl.fi

Jakelu

Lisa Enckell
Leena Huovinen
Kaisa Iso-Herttua
Sonja Jakobsson
Tiina Kaaresvirta
Late Mäntylä
Johanna tammelin
Sakari Toiviainen
Anne-Maria Oikarinen
Pirjo Kantala
Marko Mattila
Matti Mäkeläinen
Keijo Karvonen
Paula Enckell
Asta Turtiainen
Satu Piipari-Kokko